

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۱۹/۰۳/۲۷

پوهندوی آصف بهاند

د خوشحالخان خټک آثار

بازنامه

دویمه برخه

خوشحال پوهنه

۳۶

انځور له بي بي سي پښتو څخه

څوک ښکارونه کا په غشي تير انداز دي
څوک زما غوندي عاشق د ښکار د باز دي

پلار نيکه مي هم د ښکار هوس و کړی
دا هنر دی په ميراث موږه راوړی

که د توري که د ښکار دا دوه هنره
راته پاتي له آبا دي له پدري

طبيعت مي په مثال د باتور باز دی
که بي گوري د هر څه وښکار ته ساز دی

یوازي د بازنامي د سرليکونو په لوستلو سره لوستونکي پوهېدلای شي چې د باز په باب د خوشحال پوهه، مطالعه او د مالوماتو ساحه څومره پراخه وه. د بازنامي د بېلابېلو فصلونو له پاره خوشحال دا سرليکونه ټاکلي دي:

د پاڼو شمېره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاري ته راښوولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په خیر و لولی

- ورومبی فصل: په بیان د پیژندگلوی د باز کی،
- دویم فصل: په بیان د رنگ د باز کی،
- دریم فصل: په بیان د اشیان د باز کی،
- څلورم فصل: په بیان د تریناک باز،
- پینځم فصل: په بیان د بندونو د باز،
- شپږم فصل: په بیان د پیژندلو د پيخال د باز کی،
- اووم فصل: په بیان د نوي باز کی،
- اتم فصل: په بیان د اموخته کولو د باز کی،
- نهم فصل: په بیان د اموخته کولو د باز په بنکار د مرغاوی،
- لسم فصل: په بیان د بنکار کولو د نورو مرغانو په باز باندي،
- یوولسم فصل: په تشویق د بازونو د بنکار کی د غزل په طرز،
- دولسم فصل: په بیان د تعریف د جره کی،
- دیارلسم فصل: په بیان د بنکار د بابني کی،
- څوارلسم فصل: په بیان د نیولو او ساتلو د نوي باز کی،
- پینځلسم فصل: په غزل سره په بیان د صافولو د باز کی،
- شپاړسم فصل: په بیان د مهر ورکولو باز لره،
- اوولسم فصل: په بیان د راپستلو د باز له کریزه،
- اتلسم فصل: په بیان د کښپنولو د بازونو په کریز،
- نولسم فصل: په بیان د دارو کولو د باز په سبب د خلط په کریز کی،
- شلم فصل: په بیا د راپستلو د باز له کریزه،
- یو ویشتم فصل: په بیان د بتوله کولو د باز او د بابني،
- دوه ویشتم فصل: په بیان د څورب کولو د ډنگر باز کی،
- درویشتم فصل: په بیان د طعمه کی چې د کوم خناور ښه ده؟
- څلیریشتم فصل: په بیان د ابداری غوښی ورکولو،
- پینځه ویشتم فصل: په صحیح تعریف او تشویق د میرشکاری په طرز د غزل،
- شپږویشتم فصل: په بیان د بنکار د شاهین کی،
- اووه ویشتم فصل: په بیان د دستکشی د چرغ کی،
- اته ویشتم فصل: په بیان د رنگونو د مرغانو کی،
- نهه ویشتم فصل: په بیان د رنگونو د چرغ کی،

- دېرشم فصل: په بيان د تيارولو د چرغ كې،
 - يو دېرشم فصل: په بيان د اصل د باري كې،
 - دوه دېرشم فصل: په بيان د جفت كېدلو د غير جنس كې،
 - دري دېرشم فصل: په بيان د راويستلود بچو له هانه،
 - څلور دېرشم فصل: په بيان د ابتدا د مير بڼكاري كې،
 - پنځه دېرشم فصل: په بيان د خلط د باز په سبب د غوښې،
 - شپږ دېرشم فصل: په بيان د زحمت د قبل قورت او دمه كې،
 - اووه دېرشم فصل: په بيان د چمجي د باز كې،
 - اته دېرشم فصل: په بيان د توخي د دويمې،
 - نهه دېرشم فصل: په بيان د علاج د سپړو د باز كې،
 - څلوېښتم فصل: په بيان د عقلي د باز كې،
 - يو څلوېښتم فصل: په بيان د علاج د پردې د سترگو د باز كې،
 - دوه څلوېښتم فصل: په بيان د علاج د خشكي د باز كې،
 - دري څلوېښتم فصل: په علاج د باز كې چې وچې غوښې يې خوړلي وي،
 - څلور څلوېښتم فصل: په علاج د سستی د باز كې،
 - پينځه څلوېښتم فصل: په علاج د پر گردان د باز كې،
 - شپږ څلوېښتم فصل: په بيان د علاج د بادو د باز كې،
 - اووه څلوېښتم فصل: په بيان د متفرقاتو كې چې ټولې شپاړس برخې لري.
- (د خوشال كليات، د زاهد مشواڼي اوډنه، د ۲۰۰۵ كال چاپ، له ۷۵۷ څخه تر ۸۰۱ مخ پورې)

دا هم د بازنامي له پيل څخه، له بڼكار او باز سره اړوند څو منتخب بيتونه:

خدايه! ته په زړه كې اچوي دا ميني
چې په بڼكار دې مبتلا كړم ته مي ويني

چې شې كين مي پېژندلي دي دا مينه
تا زما په زړه كې ځای كړله قرينه

په طفلي مي د چمن د چتو بڼكار كړ
زلميتوب مي له هوسيو سريكار كړ

په غرڅه پسي به تلم په سم په غرونه
په ټوپك به مي ويشتلي وي زرگونه

ورپسي مي له مرغونو سريكار شه
جان و هوش مي همگي د باز د بڼكار شه

هم مي كړل د دنيا څو رنگه كارونه

هم مي هيڅکله ناغه نه وو بڼکارونه
په دا سن چي پر شپيته مي زياتي دوه دي
پښتانه مغل په څو سره اخته دي
په دا تور کي که دوه نور دي، دريم زه يم
خلاص په هسي وخت د بڼکار له کاره نه يم
نوره هم په مخ کي شته دي کم او زياته
د بازانو ميني راوستم تر سواته
کتابونه د هر فن راڅخه نور شته
څو زماله بازنامي سره سرور شته
په هر زره کي چي مېشته وي هغه مينه
گفتگوي يي همگي له هغه وينه
څوک بڼکارونه کا په غشي تير انداز دي
څوک زما غوندي عاشق د بڼکار د باز دي
پلار نيکه مي هم د بڼکار هوس و کړي
دا هنر دی په ميراث مورده راوړي
که د توري که د بڼکار دا دوه هنره
راته پاتي له آبا دي له پدريه
په فارسي مي بازنانه ده ورته کښلي
په پښتو مي ورته وکښه نظم کښلي
په نهه سوه او نونس بيته تم شوه
خاتمه د دي بڼه نظم په رستم شوه
که بڼينه، که علاج که غزلونه
همگي لري اوه څلويښت بابونه
زر پنځه اتيا کلونه د هجرت دي
د رجب ورځي اخر شوي نهايت دي
په لړم کي مي شروع بازنانه کړه
په شپږ ورځي مي تمامه په خامه کړه
چي زما ژبه گويا په شاعري شوه
ته به وايي چي گويا په ساحري شوه
طبيعت مي په مثال د باتور باز دی
که يي گوري د هر څه وښکار ته ساز دی

(د خوشال کليات، د زاهد مشواڼي اوډنه، د ۲۰۰۵ کال چاپ، له ۷۵۷-۷۵۸ مخونه)

د شپږ ديرشمي برخي پای